GONETUS. DE FACETA LOQUENDI

1496

GIORNALE DI CONTO

Magistri gonet id prato loquendi fa cetia a multis doc toribus solerter ap probata.

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE
346

¶Tabula huius libri.

DUmane labilis vite decursus: hono
rādissimi dñi nos admonet: reb⁹ nō
icūbere pituris ¶Deli⁹ é ei puā ama
ritudinē hic sustinere: ⁊ postea ad eternā dulce//
dinē puenire/q̄ hic hēre falsuz gaudiū. Et illic
suscipere sine fine suppliciū. Ut hētur ī lilio etiā
approbato. ¶Hic igit liber prosaicus merito fa//
cetia loquēdi dict⁹. Ideo quia beniuolis. face//
tos. tūq; venustos cothidianis locutionib⁹ plu
rimū applicabiles loquēdi mores ostēdit. Stri
lo clarissimo dyalogice confectus: a multisdo//
ctoribus correctus. de multiplici statu mūdi vi
gintiquattuor cōtinēs capitula. Est pfecto in//
tellectu facilim⁹: in quadruplici facultate mixt⁹
In poesi preclaraz cupidis iuuenibus discendi
ostendēs normā. ¶Qui nec solum beniuolis sco
larib⁹: sed etiā egregijs sacerdotibus: ceteriscz
oībus cuiuscūqz status humaniter ītelligere vo
lentibus diuina suffragante clementia erit vtilis
simus. ¶Quē lugubriter ⁊ exacte approbarunt
bis quater doctores: trescz reuerēdissimi pīsules

¶In primo capitulo ostenditur quomodo Bi
ritus nesciēs varios mūdi stat⁹/ad deā minerua
vadit quā enixe rogat: vt ei fidelē ꝺsortē pbeat
¶In scdo caplo quō minerua Birito loquitur
dās illi Corinthū sociū exptū quem expostulat
¶In tertio quō Birit⁹ minerue gratiarū actio

nes reddit: iocũdusq; abit.
¶ In quarto quõ Lozintho reperto loquitur i genere de vastissima vicioz copia.
¶ In quinto quõ philozophi scõm multiplici/tatẽ vite: multiplicia assignarũt studia.
¶ In sexto quõ Biritus ꝛ Lozinthy simul recũbũt: honozẽq; feminaz iter comedẽdũ extollũt
¶ In septimo de amicicia: tũq; de scolariũ va/rietate et illoz vbanitate: pariter de vestium diffozmitate ostenditur.
¶ In octauo de aurea etate. tunc; de foztune aduersitate.
¶ In nono de preciositate scientie posita cõpa ratione. tũq; de sacerdotum dignitate
¶ In. x. de magistris ꝛ cõditionib9 illoz. ꝛ qua liter pro docendi licencia nichil debet exigi. et de fluuijs terrestris paradisi.
¶ In. xi. de obseruatiõe verbi diuini. de prede stinatione. ꝛ vbi consistat mundi sapientia.
¶ In. xij. de iniquis subsannatoz ib9: ꝛ de moz talium vicioz ũ exordio.
¶ In. xiij. de odiosa superbia. adiecta pauõis similitudine tractatur.
¶ In. xiiij. de vastissima omniuz fere humano rum auaricia: maris ponẽdo similitudinem. tũ q; vsura. tũq; de misera parentũ cõfidentia.
¶ In. xv. de hircosa hoiz luxuria: pozci posita similitudine. tunc; de adulterio: et de elimiñ do anathemate.
¶ In. xvi. de rabida hominum ira. bello inserta

similitudine: de patientia ꝛ tribulationum omnium grata telleratione.

¶ In. xvij. d gulicia lupi. similitudine posita ꝛ de banositate.

¶ In. xviij. de inidia: cadele posita silitudine ꝛ d stabꝛosoꝝ noim apd exoticos iepta ipositõe.

¶ In. xix. de pigritia cuz similitudine: et de scolarium insolentia

In. xx. de triplici statu hoim. scz eccleiasticoꝛum. nobilium. ꝛ laboꝛatoꝛum.

¶ In. xxj. de rerũ varietate: ꝛ mũdi calumpnia. ꝛ de recindenda blasphemia.

In. xxij. de deceptoꝛia mundi vita. de homis fragilitate. ꝛ quales in fine nos oppoꝛteat esse

¶ In. xxiij. de hiſtoꝛica ionathe ad penitentiã admonitõne. de veteri ꝛ noua legibus: similiter de *viciozum lite* ꝛ *hominum* pace.

¶ In vltimo caplo tractaꝫ de fine. de sũmo bono de eterna beatitudine. de iustoꝛũ premio. de preceptis. de generali humanoꝛum iudicio. de dignitate anime. Et finaliter de laudibus interate virginis marie. Cuius interceſſionibus ad iusta desideria valeamus deuenire. Amẽ

¶Hanc loquendi facetiam multis aviris in/
terpretibus solertissimis approbatā tue illustris/
sime matris beatricis opidi salsacij nutu ex alta
vicecomitum vuhe orte prosapia. tibi francisco
de caualllone nobili atq; egregio: ex potentis/
sima nobiliū stirpe procreato. oppidoz montis
drachonis t rupe accute. ppotenti cōdomino.
ipseego Bonetus de prato: in facultate artium
humilis magister parisius humiliter offero.

¶Per. B. dirit intelligit. p. L. corinthus

¶Auctoris prologus.

Pera sola bona sedzinis manēt di
gna tabellis. ¶Felix heu nimiū at/
q; beatus qui nube pulsa: serena capit tempora
Omnia quidem vario labūtur mortalia cursu.
Nichilq; vere eterna datur conditione. Heu q̄
vanuz est homini pereclitantibus fidere rebus.
Omnia si recto apprehendat temporalia sensu
Bulcia cuz dulci miscebimus plurima verbula
risu. Idq; studij genus egregijs vtinā gratum
foret iuuenib⁹. Oratorum disertas obmittēdo
loquelas. Sed prophanas nimiūq; insulsas tā
tū erudiere curauimus neophitorum linguas.

Ad quas igitur res ad summi creatoris laudes
q impatricis angelorq honore apti erimus annue
te dei clemetia: beniuolorq rogatu cordiutime
pro ipsis nouis tyronibus elaborabimꝰ. Duo⸗
bus licet oio generibus absoluaꝯ oratio latia:
carmine sczq psa. numeris tñ libera erit illis si li
beat grata. Hoc igiꝯ in presentiarq supest de il⸗
la aliquid paucis absoluere verbis. Palmis igi
tur ad sydera erectis: diuñ inuoco numē totius
operis auctorē. Da michi dñe sodiñ tuarñ assi
stricē sapiētiā: vt hāc loquēdi facetiā ad tui lau
dē q gloriā: bene incipere: melius mediare: q fe
liciter finire valeā. Cristiferā virginē betissimā⸗
qz oro: que est tāte spei: ad quā recurrere debent
omēs rei. Pulcherrima virgo: que es salus infir
morñ: spesqz miserorq: ad excelsam cognitionem
perduc corda puerorum. Virgo cui tellus: cui
ponthus seruit q ether: da stabilē sine labe aiam
diuñ cernere celum. Adeqz ego digne tibi o san
cta virgo benedicta mater cristi: que vt in lilio
approbato cano: semper nescia totius pcti fui⸗

sti mult̃s sordidus ipse malis debita fero pre-
camina. Tu precibus deprecata meis: tu virgo
benigna. Prothinus ad robur hominum lan-
guida: ad vires celestes erigas corpora. Tu vir
go benigna mundanum tolle dolorem: eter-
numq; merorem: que contra morem integra pe
peristi florez. Opus igitur licet perexile sit iu-
uenis: beniuolus tñ non contempnat. Ut cur-
su veloci ad maiora conscendat. Et si humano
rum vicia mordeat: nullus egre ferat: sedverita
ti benigne parcat.

Capitulum primum.

Spiritus loquitur.

Orocosmus q; maneat nubiloso in or
be solus: non manet in toto vilius or-
be genus. Neq; vt reor solo sanguine gaudet
amor. Utq; fert vulgus: cum socio socius deli
berat oia bon?. Fidelẽ igit vnicũ minerua mi
chi det sociũ: q; i meis aduersitatib? suãdeclaret

amicicia. Hoc donuz minerua expostulo. Fac
qđ posco: nō ego magna peto Istaqz dare non
tibi est difficile. Ut quid diurne preces tuis au-
ribus sunt inefficaces. Nullaqz demissum sana
būt medicamina vultū. Erūtne vana sepe rogā
tis vota. Altaribusqz tuis supplex ipse imponā
munera pijs Nil profigui preces nilqz erūt spei
ciulatus. Hos ego si totiens fudissem ad mar-
moza luctus. Mota forēt certe lachrimis mar
moza dura meis. Vel bona vel mala semp pri-
mo. vtqz cōiecto inuincibili nexu dank ab ortu
Felixqz illa rationalis creatura cui fauor venit
ab arce supera. Pellere nulla meū ingētem po-
tuit medicia dolorē. Ex hoc meaz male nascek
discordia rerū. Quāuis tñ oia varijs sint discus-
sienda modis. Rogito tñ vt mitis rogatibus
sis ipsa meis.

¶ Minerua. ¶ Caplm scōm.

Unc michi plena est delata tuo questu
querela. Que vt intonuit: tradita nec
surdis auribus illa fuit. Neqz frustra tue preces

pie possunt esse facte. Que cū sint iuste ineffica
ces repudio esse. Unicūq tibi comitem donare
cupiui. Amicabili qui succurrat tibi sponte: to
toq euo seruiat equali fronte. Aliuz preter te q̄
tāto amoris gradu diligere nolit. Tua aduersa
tumq prospera qui portare velit. Omni tēpesta
te qui tibi subueniat. Tuo oiq obsequio sedu/
lum se exibeat. Stat sua cuiq dies exigua: tē/
pusq breue: t irrepabile. Diuersq sepe vocāt
animū in cōtraria cure. Sicut ad mare oia sine
regressu labunt flumina Sic labit occulte. fal
litq *voluntates nostras nubilosa mundi volu/*
bilis etas. Ingeniū hominis quōdam dāpno/
so carius appreciabatur auro. Nūcvero diuicia
rum copia/pauperibus est clausa. Dat solus cē
sus honores: in grauis iudex. inde etiā seuerus
eques. Sicut cū socijs non bene regna venusq
manent. Sic diuites tumq egeni iecore igneo
sibi inuident. Sapienter in seculo dirite viues
A corintho tibi socio cum mundi statusvarios
cognosces. Sume age aios lux nostra/aie tue

pars decora te diriget: spes te enutriet: et semp
cras melius fore dicet.

¶ Capm tertiũ. Diritus.

VIr minerua tuus tibi viq; deditus.
Ilb inc abeo: sicq; seruus tuꝰ semper ero
Ercle euaxq; quẽ multis cupiui annis in meis
hodierna luce socius recumbet thalamis. Quã
primũ illũ cõueniã: dabo equidem operã: vt de
gẽtiũ statu aliquid scire valeaz. Et certe crebro
animũ gaudio explebo. Euax gaudeo illũ emi
nus venientem video. Ad eumq; pergo pede ci
tato. Subitoq; nimium me fortuna beauit.
Pluribus etiam illa nocuit. Sed perplures vt
arbitror illa dittauit. Moreq; isto in orbe va/
no viuit omnis homo. Ipse ego nũc securus ab
omniq; populari turma remotus colam gyna/
sia: longe domesticis negocijs comodiora. Bã
tur interdum pro minimis vastissima brauia gẽ
mis. Et cupidis diligẽtibus atq; beniuolis sci
entia est semper apta viris. Siquidem nullꝰ tã/
ta temeritate plenus: fari debet adiscere nolo.

Ut quid illa inhertissima fertur lucutio Juuat
em atq; delectat vere: hominem etiam noscere.
Que sit in artoo lenta sub vrsa polo. Sed quē
totiens altis animis cupiui desiderio ingēti cu
pio ipse amplecti. Condignasq; salutes verbo
ruz cōtextu subcinto dicere proposui. Sed heu
nō valeo perinde vt optaui. O salue dilecte co/
rinthe ad te venio: spē: psiliū: atq; salutē iā hēo
Ex teq; expto mūdanū statū scire cupio: vt q̄d
corinthe penetralib? ymis dilecte de ceptorio
ais statu mūdanario. Tā claro atq; venusto ve
re q̄ splendes amore. Apud me vt tua diuerte//
re volueris vestigia. An ne secli vana vidisti?

Caplm quartū. Corinthus.

Dura dirite vidi lōgeq; pluribus obstu
pui. Quantis quibusue malis regio in
fima sit subfulta. Heccine mala etiam in par//
naso bicipiti neminem sompniare posse dixi.
Deq; helicon boetie malorum congeries si in
syrographo solo au notarentur calami stilo pos
set tollerare. Namvt in sirra colebatur appollo

baccuſq; in niſo. Sic fere oim rerũ deſtructiua iniquitas nũc in quolib hũano. Birit? Sic profecto mi corinthe/in dies pre nimio noſtra ſunt corda ſepulta dãpno. Corinthus. Tellus tota mũdanis: certe iacet odioſa pctis. B. Facinoz inuẽtor: vtinã rabidis/cũ eſſe cepit obru/tus fuiſſet aquis. Sicq; etiã temiſtoclem. Ũn mala nõ quererẽ. C. Pars hoim plurima vicijs gaudet: incũctãterq; facinorib? heret. Quotq; capitũ viuũt totidẽ varia: ꝛ longe plura/huma norũ ponunt vicia. Et prõptiſſim? certe quiſq; ẽ dicere/q; facere. B. Sicpfecto admodũ pau ci facto agũt/q; vboꝑmittũt. Utq; iã video hũ q; a deo fuit difficile ſicut nũc ſathirã in plebes nõ ſcribere. C. Equidẽ mi dirite plenioꝛ nulla a mũdi inicio facinoꝛ vt reoꝛ viguit copia. B. Ihem qui ſunt q; cupiũt honoꝛ culmina digni/tatũq; faſtigia. C. Boctusꝛ ignauus/ex equo appetũt illa. Nulluſq; hac tẽpeſtate ad benefi/cioꝛ faſtigia attingit/niſi qui bello enſeq; ferit.

B. Prothq3 dolor hocq3 euo: etiam nec factis nec verbis vll⁹ pudor. L. Certe laudabilis nullus rerum respicitur exitus. B. Plurimiq3 mali in dies bene merito suscipiuntur euentus. L. Bona si qua euenīāt: hec quidē sūt ⁊ emanāt a magna di clemētia. d. Sic pfecto oia dico pcedi nobisq3 pie dari a sūma bōitate irrefragabili

¶ Laplm. v. ¶ Corinthus

QUm autē omne sapientie studiuz vt sic beniuolum alloquamur discipulum in actione actiue vite. Et in speculatione contemplatiue versetur. Socrates in actiua excellusse: Pitagoras vero magis cōtemplatiue institisse memoratur. Et diuus plato vtrāq3 iūgendo profeciſſe laudatur. B. Humanus intellectus caſuris reb⁹ alioquin itēt⁹: q̄ corp⁹ dirigit: studio sapiētie minus intendit. L. Bonefticis vel quouismō exteri⁹ negocijs q̄ sepe intendit: raro cupiēdis in scientijs proficit. B. Licet optima ars viuēdi: cupiditas sit adiscēdi. Qui hanc tm̄ sectāt ꝓpauci ī posti sedzino sūt notati. L. Bo

ciles tumq3 beniuoli clerici: quod alteriz thalē
tum boni: hono2ādis magistris/deb3 app2ecia
ri: licet sint multi. Vele tñ nauicule mētis inter
dum mutato sunt aliqui. Qui quadā sub tepi/
ditate inhęrti plerūq3: in scolis dāpnosa atq3 re
cindenda garrulitate pleni: interdū ingratitudi
ne ppulsanda cōtamīati: hoc euo a ꝓceptoz̄ib⁹
volunt dogmatisari: ⁊ in eoz̄ ignozantia volūt
respici: nulloq3 suppoztabili modo volunt coz̄/
rigi. B. Adusarū tales vt bene meminim⁹ non
vendicabūt mun⁹ Quia oñes oppoztet esse cū
sathirico etiā inquiēte. Et nos manū ferule sub
duxim⁹. L. Sic raro profecto quis dogmatisa
tur. Quia sincera adiscendi voluntas fere ab oi
bus sequestrat. Et q̄ q̄ scire naturaliter ab oi/
bus volēte peryppathetico desiderat: in scia tñ
⁊ virtute raro quis informat. Animā cultui di
uino dedita perpauci sciētijs ⁊ virtutib⁹ curant
infozmare. B. Equidē revera. Potius eñ dit
tamine p2udētiali renitēte ad mala/q̄ ad bona
mens hūana est p2oclina. Interdūq3 plurimo

est delibuta vicio. L. Maxime propter malum
senseo doledū: ppterq; bonū ⁊ virtutē plurimū
gaudendū. B. Rationabiliter a philosophis
dicebaꝫ. Dis virtus sua/habet in se premia: et
oñe malum est sibi pena. L. Hercle miror/mo/
do quo ad hec mala mēs hoiz iniqua se agitat:
alta premia perdit: eternaq; cruciamīa subit: di
uo inquiente theologo. Adomētaneū est quod
delectat/eternuz vero quod cruciat. B. Hec pia
missa faciamus parūp colloquia: quoniaz nos
premit altera cura.

¶ Biritus ¶ Laplin. vi.

Expargere congruit fontes: exilerareq;
facies. Utq; assero est cū letitia pulchri
or ois hō Acciti māducem⁹ affatimq; bibam⁹
naz aliorsum ire est opus. L. Et sereri ⁊ bacco
in primis far modicum/spumāciaq; vina offero
Euax corinthe gaude gaude. Adest mensa ci
barijs oigenis plena Salmo: thelita: libica: pa
ne: themeto: crathere: amphora: ydria: exilerio
lance: sinapio: heufragario: mauillomo: atro/

tira:caseo:caupõeqꝫ tosto:copiose refferta. Au laqꝫ superstitio aureo:atqꝫ euophoro argẽteo limpide pata. L. Ut arbitror ista orbiuꝫ rector nobis pergrata dedit occia. Felixqꝫ meus:vn de accessi sit aduẽtus. Utinãqꝫ nullus huc nũc veniat exoticus. Quiũ oppilio borea cõcussus vasto:non magis arridet in gaudilocio:q̃ ego ipe bñ oppipari cupiẽsnũc pfundo afficiar gau dio. B. Multa licꝫ placeat sumpti mẽsura liei Pluria tñ stomaco grata nõ fit esca meo. Pro/ fecto est facile paucos vẽtres pascere. L. Inter dum esuriunt segnes: eduntqꝫ audaces: tẽpte/ mus ergo fauces. B. Mensas strenue ꝛ splen/ dide adornare id magis q̃ virorum est mulie/ bre officiũ. Raro emñ est homini expleto ciborũ saturatio: si honeste mulieris non sit faciei exile leratio. Mulier est homini solaciũ: nichilqꝫ pre carum a viro q̃ illa sit: iuste est extimanduꝫ. L. Est profecto nephas: atqꝫ lamentosum scelus inique loqui de mulierib⁹. B. Illõ genus ho/ minum apud omẽs debet esse precarum: quod

totius salutis esse mediū: a deo fuit ordinatum
Quis dicet honorabiles mulieres plurium sciē
tiarum inuentrices nō fuisse: vt in subleuatione
modoꝝ significādi meminimus scripsesse. Pro
lixiori tēporis interuallovolente galieno corpꝰ
muliebre in vtero formatur: ⁊ sic pre ceteris no
bilitat. L. Illius animus sic mediussidius oio
execatur: ⁊ ratione nimio impulsu exorbitatur
qui mulieres nonveneratur. B. Hoc quoqꝫ bo
nuꝫ michi videtur: vt quis comedat ⁊ bibat: iu
steqꝫ viuat: a populo diligatur: ⁊ pace fruatur.
L. Sic humanū corpus in robore solidatur: ⁊
in sanitate conseruat. Ex cibo quidē inordina
te sumpto peritos scōm nothosolitos hominuꝫ
corpora efficiuntur cacochymica. B. Licet natu
ra rebus minimis sit cōtēta: tamē assiduis mise
riis est refferta. L. Oportet etiam vt interdum
plerisqꝫ laborib⁹ sit dedita. vt vulgo fertur a
laborātibus bona habentur. Causapibus no/
stris igitur remotis eterne omnium rerū largito
ri dentur gratie. B. Absqꝫ deo vt fateor nullꝰ

pficit i orbe labor. L. Justissima decā ab ymis penetralibus deus diligit: q̄ oia q̄ nobis sūt necessaria sua ineffabili bonitate largitur

¶ Laplin. vij. ¶ Biritus.

VErum eñuero michi in dies magis: at q̄z magis animus erga te accendit me?: Perlepe eñ de te dū existimo: cuz secreto amore tumq̄z suaui colloquio ad sydera palmas eua/gito. L. Sic sepenumero de te cōsidero citi? q̄ mea intingant pabula labra. B. Quid tā laudabile: tāq̄z honestum in oīm aīos est receptuz: q̄ sagacem: tūq̄z fidelē hēre cōsortē. Atqui nulla vetustatis tēporis intermissio nostri amoris feruētem posset irrūpere familiaritatē. L. Ndō tana trāsuolitaui rēotissimaq̄z climata circuiui tātū amoris thalentum nusq̄ inueni. ffestinanter propulsandus ē hostis qui amicitie thalēto nocere cupit. B. Subitoq̄z perit qui bonū ho minem fallere querit. L. Odioq̄z intenso ē prosequēdus qui nullū prosequi curat amorē. B. Inhersq̄z dicendus qui nulla in arte optādam

cipit pfectionem. L. Profecto cursu velocissi/
mo acquirēda est hois pfectio. B. Nunq̄ pfe
ctionis hō gaudet autoramēto nisi semp primi
tus deo seruire pro pcipuo sit ei thalēto. L. Si
cut lēte gradit q̄ magna omuit ē sarcina: sic nī
q̄ puēit ad scie apicē: nec vtuq̄ acumē q̄ se ab ini
qua nō vult cohibere malicia. Ante noticiā ve/
ro fructuose grāmatice oīm aliaq̄ sciaq̄ obscura
tur cognitio. Idcirco prio planete ꝓpat bene/
merito: nichilq̄ deterius i scolasticis ē reptum
Si qdlibet ydioma ppbanū: latio vbo rigido
sub noīe obseruāde ferulo studiose nō sit expli/
catū. Quid em̄ ineptius in scolastico ē deptum
vt si i effugiēdo ludo vl iniquo i occio a pcepto
re ꝓpiatur Suaq̄ infixa pteruitate alienos sal
tē si tramites nō repēte assequat. B. Honore
quidē oēs sunt psequēdi q̄ sciaq̄ thalēta intime
amant. L. Illos nēpe amo qui litterarū monu
mentis sepformitant. B. Plurimū honoris at
q̄ venustatis ē clericis accuratevacare sciētijs: iu
stisq̄ causis cū doctis pceptoribꝰ dbēt pcūctari

L. Lodices pellutiles magna cū opa segnicie cli
peo diligētie ppulsata debēt hēre quib⁹ possint
dogmatisari in ⁊tute Et quia iusticia inter cete
ras ⁊tutes maxie pcciosa ē appellata: ideo q̄
est obseruato⁊ illi⁹ m̄lto oim ē fo⁊tunatissimus
B. Jsta ppulch⁊a credo dōa: paxq3 iniq̄s si l̄ia
L. Studio q̄ vigilanter adhe⁊et. ꝯsilio pollet:
tūq3 ai magnitudie flo⁊et. B. Nō īmerito talis
dicit vir egregie laudis: hocq3 mō suū null⁹ di⁄
citur tps cōterere incassum. Noticia q̄dē artiu3
liberaliū ē rōnalisaie o⁊namētū. L. Scie thalē
tū nō segni ꝓpositō: sz co⁊de aioso ab oib⁹ appe
tat Jllepidaq3 ignoātia ab scolastico sit elimi
nata: nutu igit toto scia appetat: quia rō rōabi
lis sp ad optia dep⁊ecat. B. Sicut. nichil p̄ca
rius q̄ bonis ⁊ beniuolis scolarib⁹ iūgi a magi
stris pōt appeti: sic nichil peius q̄ quo⁊ūdā sco
lariū inundāti ꝓteruitati associari. L. Licet per
m̄lti bonitat3 thalēto laudabili fruātur: plures
etiā intrinceca iniq̄tate replent: qui obstuandis
magistralib⁹ p̄cept3 si nolint obtēp⁊ari admoni⁄

tionibusq3 nullis suos: nō recindāt mores felli⸗
tos: cacethesq3 iordiatos: precipiēteviro graui
ab alioꝝ illustriū beniuoloꝝ ꝑsortio volēte seue
rino. q3 primū nullo etiā rogatu admisso ōbent
abdicari: vt sic rebelles ab ariopago vt idecori
dicedāt: officioq3 sardonico se iūgāt. Vel nemo
vl' duo l3 forte istō audiāt. verūtn̄ calidū nescio
pōere sumē: qr ōtestaiblissimū dico: si mr̄at' ho
norabilē fedarēt dignitatē Taliq3 iusta: ihertes
apō tales vtēdū ē trutiua. Solerter a beniuolis
reuerētia: qualitate ꝑsonaꝝ intellecta oīb' deco
re ē dāda. B. Jdq3 peise clericis oīb' ē cauēdū
ne ab eis etiā ipudicū gerat' vestimētū. L. Siq̄
dēid sup̄modū ē scolasticis absurdū: ꝛ hōib' q̄
busdā alijs: qō non audeo dicere de presbiteris
B. Oēs q̄dē hoies vocatiōes iuxta suas: ho⸗
nestas dēt gerere togas. L. Jlla vestis decēter
induit': q̄ nec i humū ptrahit': nec in puluerē de
missa pedib' calcat'. Siq̄dē multū scolasticis:
diuisq3 ꝑsbiteris ē ieptū: cesaries gerere intōsas
vestesq3 sic deferre alatas. B. Oim pfecto tem

poze illoꝝ vestimenta debēt esse cādida. Et alio
rum oim bonū exemplar illoꝝ honesta debet es
se vita. L. Que animi rabies: si sacri hoies mū
danis inexplētis cupitatibus: tūq; sordidis vo
luptatib⁹ se īmisseāt. neqꝫ solū illas decz hec face
re: sed etiā ista e nullo existimāda sunt stomaco
B. Spe aūt ifixa pmo uēdi ad altioza: post di
scretū tpis lapsuz scolasticus petat iuriū studia:
vt in maiozibus facultatibus vendicet auctoza
mēta. Illā dat galien⁹ opes: z sāctio iustiniana
ex alijs paleas: sed ex his collige grana. L. Si
quis velit gradiri ad studia: nō modica op⁹ ē illi
pecunia: z sic efficiť vir perit⁹: tū eximi⁹: tū pre//
clarus: tūqꝫ vt reoz reipublice gubernatoz. Ue
ritatiꝫ vero cā in mediuz efferanť aristotelis vba
Hoies rōne z intellectu vigentes alioꝝ dñt esse
dñi z rectozes. Dz q̄ sintꝫtinuj amatozes sciaꝝ
id gen⁹ hoiz ē maxie raꝝ. Et si quo tpis iterual
lo litterature accideāt: subito palato yato: cellu
lis mētiꝫ minerua tota ipzimere putāt. Athenie
sis philosoph⁹ socrates mirabilis castitate z iu

sticia totiusq; virtutꝫ excellẽtia remotissimas: vt in tusculanis Tullius fere toto suo tpe plustrauit oras. Ad acquirendã sciam: ita vt vtutum eroycaꝫ hẽret prehemínẽtiã. B. Certe nõ hũani est ingenij q valde sunt difficilia repente aio cõpleti: modico nãq; ore nullꝰ põt illa apprehẽdere. Que eñ magna egẽt explanatiõe difficile ẽ: vt breui oprehendãtur hmone. L. Paꝫ scolariũ pficiũt: partim domesticis negocijs vel interdũ inhertibꝰ occupatiõibꝰ dediti discere desistũt. B. Quivo mgrantꝫ auxilio se cordiutime offerũt. Sepenũero hij pficiũt: neq; tps incassum cõterũt. L. Qui studio accurate adherebit nõ solũ auctoritate pollebit: sed etiã vtute floribit. B. Si studij laborẽ tirũculꝰ zelaret: ꝛ illiꝰ valorẽ sciret: noctes insõpnes ptrãsiret. Et i tali tirunculo vere tñ esset doctrine: qꝫtũ i doctissimo debet esseviro. L. Id plurimũ edepol ẽ digẽdũ: vt in etate tenera: hominũ magis docilia precordia moribꝰ ꝛ scientijs tũc sint ibuta: qꝛ non paꝫ: sed plurimũ est iuuenem ab ineũte

etate laudabiliores mores adiscere. B Sic me diuffidi? suis ī teneris ānis barbariā explodēdā dz iuuenis irriguo ꝓmone: falceqz graui: castra metrari. Apd oēs vt ꝯspicida atqz docti loq̄a: sua erutet v̄ba: semp obꝑuata moꝝ laudabiliū obꝑuātia. L. Uasto parētes afficiunt gaudio: nō solū se liberi optādā ꝓfitētur sciaz. Uerūetiā si in eoꝝ liberis sit bonoꝝ moꝝ: ꝛ honoris tha lenti: apud eos saltē: precipua: ꝛ laudabilis ob seruatio. B. Moꝝ laudabiliū venustate clerici sunt pollentes: qñ more discreto apud oēs sunt reuerētes. L. Frontes cōcine affines spgūt qñ sui cōsanguinei studio sapientie incumbūt. B. Qui in studij labore sunt ꝯtinuj: plerūqz sūt vir tute pleni. L. Umbratilib? qz argutijs clerici: si archiscolaris fuerit assistentia: vt in alieno ꝯclu sionū ꝯflictu sint expti: sepenūero sua: extreme ꝓbare dñt igenia. d. Interarguēdū duos au diui viros supmoduz doctos. illoꝝqꝫ loq̄la reso nabat nō alit' q̄ꝫ cordaꝝresonātia. L Eq̄dē diri te sicut melodiā cythara: sic dibti sua iūgūt v̄ba

Cpre

ꝛ pluribus interdum donãtur honoribus. Ho
mines eñ sciaꝫ expertes apud quascũqꝫ natio//
nes dicẽt ihertes. B. Scolari cupido vt disce
re valeat opere preciũ est: vt vero fontibꝰ musaꝫ
irrigato suffragari cupiat: nã quẽ admodũ esu//
riẽtẽ dulcis cibus: sic studij amor hoiez dlectat
L. Sed q̃ externis negocijs multũ vagat raro
pfecte in scie thesauro informat. B. Certe op//
time hereditates a pribus filijs dant: qñ illorũ
intellectꝰ sciaꝫ thalento dittãtur. L. Sicut liliũ
exclarescit iter flores: sic inter terrigenas vir do
ctus emittit candores. Tãtus de illo vt arbitror
ẽ ad ethera clamor: q̃tꝰ boreas cũ trahicꝰ mõs
excelsi rupibus incubuit piniferi. Fitqꝫ vastus
ecchon ad sydera sonꝰ: velud si rursus in ardua
silue frondifluẽtes redirẽt ethera. Haud alia de
viro scia predito ĩ labris gẽtiũ rutilãs natat fa//
ma. Nõ põt res publica esse bona: nisi optia vi
uẽdi sit disciplina. B. Bãda ẽ ergo opa vt q̃cũ
qꝫ eruditus sit ĩ illa. Js eñ in vna queqꝫ re bñ
indicat si in illa eruditꝰ existat. L. Intẽso siq̃dẽ

aio expostulãde sũt artiũ facultates: vt nõ solũ
vtutes: verũetiã iusti cõsequãtur honores. Mo
nos eñ alit artes ⁊ glia incẽdim⁹ studia. d. hõi
iuueni ẽ volũtas leta siml' cupida ⁊ amica: ãnis
q3 virentib⁹ nõ torpori: sed studioso occio dꝫ eẽ
dedita. c. Sꝫ tẽpustula ꝓfecto sentio venire fu/
tura ĩ qb⁹ negligeť ois doctria. d. Moi hñti do
ctriná ⁊ vtutẽ: difficile ẽ agere ꝓtra rõeꝫ: nã vt⁹
fm perypatheticũ ẽ dispositõ ꝓfecti ad optimũ
Uirtusq3 nulla dꝫ ꝓtamiari discordia: ꝯcordia
pue res oriũť: discordia maxie labũť: virt⁹ que
libꝫ ẽ vidua quã nõ fuat paciẽtia. c. vtutẽ po/
suere dij rõni suadere parãdã aspera ẽ ⁊ ꝑmũ: sꝫ
vbi culmia tãget aĩus nõ erubescat: nã fiet mol
lis q̃ dura pri⁹ erat. d. Opari igr̃ q̃ voluerit ꝑ v
tutẽ vt sciaꝫ hẽat cognitionẽ sedatas ꝑplures
opꝫ pri⁹ eẽ passiões: q̃a volẽte perypathetico.
Act⁹ actiuoꝫ sũt i passiẽte bñ disposito. passio
nib⁹ igr̃ supplãtať facile hẽtur cognitio vitatis
Effugiẽdo tñ totius vicij labẽ: nã opa q̃ fiunt
extra caritatem nõ prosunt ad aie salutem.

¶Caplin. viij. ¶Corinthus

ASperitas sed interdum rerũ nocumen/ta dat humanumq; intellectum aduer sa fortũa perturbat. B. Quid inq̃ hęccine ais quia volente medico: dũ ele mẽta turbãt: turba tur hõ: si aũt leta sint: ⁊ letus pmanet hõ. Buꝛ eñ alterant subi ecta que in eis sunt etiã alterã/tur accidentia. C. Pręsertim illa quibus infelix est fortuna. Que meo in animo sint sita dicere optaui plura: sed heu quia ruboꝛ interdum non sinit euodare votũ. B. Ai dilecte corinthe cu pio in oĩb⁹ ve voluntati tue morẽ gerere. Eya cedo festina p optata tui amoꝛis noscã ĩsignia Nũ scis q̃ sermone placet taciturna silẽtia vitet Nichil eñ est quin facerem quod tibi collibere putarẽ. Multa habeo: etiam plurima altitonã tis gratia possideo. Neq; vt bias qui in nume ro sapientum gregoꝛum connumeratus est sep/tẽnario q̃ sic aiebat. Oĩa mea mecũ poꝛto: oĩa pfecto q̃ possideo coꝛdiutie tue volũtati offeꝛo B. vbiq; tu⁹ C. Instãter supplico: teq; obnixe

rogo:quathenus quingentos michi cõprestes
aureos. B. Perlibenter ipse tua exequar iussa.
Edepol adsit michi verna qui perplura albo la
pillo auri numeret thalenta:merorũ oim sic de
lebo impulsuz. Quantum prima etas aurea de
qua i methamorphosi fuerit pciosa num tuo cõ
plecteris aio. Sua sponte tumqz sine lege rectũ
colebat vindice nullo:nulloscz gentiũ tumult?
Babat amphitricis litt?:neqz fulna norat vel
lera. Togas nec tyrio colorare veneno:propter
equitatz dittñ iniqua null? nouerat mũera. L.
Hac ferrea etate mi dirite ali? populivsus Bat
z affert perplura comoda munus. Jus legesqz
suo hominũ vicio equidẽ destruit ingenio. La/
suras ob diuicias furit oẽ genus hoim Longa
qz esset mora dicere: q̃tuz nocte sit vbiqz reptũ
Jngentes diuitie nobis fuerũt lege nature: exi
guoqz limite cepti hoc statu vltimo modico ir
rorantur nobis circino. B. Js tñ magis diui/
cijs dicit frui:qui iusta ratione ppter deũ dicit
illas oio contẽni. L. hoim desideria sepenũero

a dittamine prudentiali exorbitata sunt fere in finita: ꝛ ex falsa ꝛ ĩsipi da oppiõe pueniẽtia. B Mẽdicitatẽ ꝛ nimias diuitias ipeego nõ op// to. Sed tm̃ q̃ meo sũt necessaria victui honesto Cõe oĩb⁹ lz sit qꝫ diues na scaꝫ nemo. Tñ nequis simũ est nos a prepato brauio distrahi diuitia// rũ cõtubernio. C. Pauptas depressa: cupiẽs ve nire ad ardua: dulcis colloquio existat. Adula toris officio careat: ad salutãdũ sit pna. Ad lo quendũ tarda: oĩb⁹ adminiculari sit prõpta. In sermone semp vera: fidelis etiam atqz integra. Multũ em̃ id p̃clazꝫ ẽ in hoie: vt integer sit ver bo simul ꝛ mẽte. Et sic inter terrigẽas facile vti tur opuz fertilitate. B. Sicut pprij corpis op tãda ẽ salubritas. Sic regionũ oĩm desiderãda ẽ fertilitas. C Sic deovolẽte mi dirite oppima nũc vtor rez̃ psperitate. Quingentos quos mi chi accomodasti aureos: nũc tibi reddo. Et q̃s valeo hũilimas gratias exsoluo. Magna em̃ ẽ tuorũ erga me magnitudo meritoꝫ Ingentiqz afficior gaudio: qꝫ multũ illustri ꝛ excelso in plu

rimoꝝ ꝓspectu ciuiũ. Tua nõ paꝝ rutilãs i ṽtu/
te ⁊ scia sit sita fama: q̃ ad me nõ vario ꝓmõe ſꝫ
oiꝫ voce vna ferꝝ clariſſima. ¶B. ¶La. ix.

¶Recioſioꝛ est cunctꝫ opib⁹ sapiẽtia. ⁊ q̃
ꝺsideraꝝ huic nõ valẽt ꝓpari oia. L. Sa
piẽtiã atqꝫ doctrinã stulti deſpiciũt: sed illã arle
tes metũt ⁊ diligũt. B. ¶Õ versutus celat scias
⁊ coꝛ insipiẽtiũ ꝓuocat stultitiã: ⁊ virtutẽ cupit
nullã. L. ¶Milleniter philoſophi de virtute sunt
locuti: ſꝫ q̃ eãdẽ sectenꝝ sunt admodũ pauci. B
Per vigẽniũ ad illã nauciſtẽdũ in gymnaſijs ver
ſatuſſiui: sed nõdũ ꝓpertã feci. L. mẽs humana
circa ea q̃ sunt diuina: cũ verboꝛ emphaſi ⁊ euer
gia: studioſe debet verſari: qꝛ illa aio cõplectiẽ
inter roſas balneari. B. Cognitio que habetur
de ſubſtantia ſeparata eſt plurimum optanda:
illa etiaꝫ potiſſime deſideratur. ¶Quia ex docto
re ſubtili circa ea q̃ ſunt nobiliſſima verſatur. L.
¶Quantũcunqꝫ vt theologus inquid: mens no
ſtra ad cognitionem dei ꝓfecerit: nõ ad id qꝺ
ipſe eſt: ſed ad illud qꝺ ſub ipſo eſt ſolũ attingit

C 009

B. Circa frequēs gymnasium sapientie incum/
ctanter hominum debent euigilare cure. Nam
qui scientijs informantur tanq̄ dominus vene
rantur. L. Et licet multi studeant tñ admodū
pauci condigne remunerare curāt. Inquiēte iu
venale sathirico. nosce volunt oēs: mersedē sol
uere nemo. B. Equidē rara habetur merses cō
digna. Id tamen pulchrum: preclarum: pium:
atqhonestū: dico: quas didiscimus sententias
scolasticis ostendere corde animoso. Nichilq
pulchrius mente sincere: q̄ veritatis studio in/
cumbere. L. Falsitatem qui predicat: veritatē
sibi nouercam putat. Sed hoc euo nostro diui/
ne loquitur qui a nullo reprehenditur. B. Cer/
te studia emulorum sunt in assignanda detra/
ctione bonorum. Quia iniquorus scelera semp
impediūt bonor acta. Plurimū iuuenib' reputo
honori. Flore iuuentus durante assidue t dili
gēter fontibus t fluuijs sciar. L. Nichil certe
tā difficile: quin ptinuādo actente fiat pbabile
B. Nichil enim est qd non expugnet operatio

cõtínua: intenta ⁊ diligens cura. L. In oĩm di
sciplína artis ꝓceptio ẽ infirma: nisi exercitatio
nis assiduitate cõꝓrobet summe contínua. B.
Nõ em in se parũ fructus habet adiscẽdi copia
animus dũ mõ hũan⁹ recta gubernet moderaꝫ
tione ⁊ iusta cõscientia. Nichilq3 totius scie ac
quisitio d3 esse reputata: si conscientia: tũq3 pre
cise ois generosa fidelitas: non sit semp in oĩ fo
ro obseruata. Quod em nõ est legitime emptũ
nõ ẽ iuste possessum. L. Profecto a multꝫ haud
payꝫ iniquũ ferꝫ obꝓrobriũ. Naz plerũq3 hoiez
scia preditũ predicãt stolidũ. Ut quid tã stolliꝫ
da: tãq3 scabrosa in labris hoyꝫ: scie ⁊ virtutꝫ ini
micoyꝫ notat sententia. Incõsultum vulguset
stultuz quid de scia sentis. Scia e f est dux vite
mirabilis: ỽtutũ ornatrix: viciorꝫ expugnatrix
curayꝫremotio: ad meritũ eterne beatitudinis se
extẽdit. Accertũ ergo vulg⁹: quare sic subiectũ
illius cẽtẽnit. Ad hũccine reyꝫ finẽ iã venimus.
Ut id qõ est hũani subiecti rutilãs ꝺcoꝛatio: sit
apud inhertes explodẽda derisio. Num oẽs vi

ri scientifici: vt cicero ait: venerari debēt vt dñi.
Tale inmobile vulgus duo socratis precepta sapi
entie mēti īprimat. Unū vt taceat: aliud vt lo
qui discat. Sapiētis em̄ hois é agere q̄ sūt optia
z loqui q̄ sunt pauca. Inter populares vir scia
irrigatus: haud aliter colitur. Est nempe talis
qualis fugifero arbor sublimis stat i agro: one
re fixa suo: effundens fructus multos: z yberes
per aera ramos: ab omnibus meantibus illa co
litur sola Sic nempe iuuenis egregie intellige:
nam ab omnibus hoibus sic colūtur viri sapiē
tia p̄diti. Quāto igit̄ intenso scolaris studere
debet aio: vt si ad dei sacra post longū tēporis
impulsum promoueatur numina. Ne ignarus
et contabescens ab ordine destituatur: sicq̄ do
lens ad lares proprios reuertatur. B. Facilius
esset nō fungi sacerdotio: q̄ semper nimio igno
rātie onerari iugo. L. Meli⁹ esset em̄ seruire do
officio i miori: q̄ multū indigne ardua peteret
postea cruciari Sacerdotū vita haud alia dz eē
sicut via celi latea: q̄ a dēocrito z ab anaxagora

vocaꝯ galatia: in noctu hoim directiua. Et si-
cut philosopho inquiēte: oē astra lumē accipit
a sole. Sic exēplar bone vite: a diuis flaminib⁹
dz extire. Sz heu qz fm philosophos: si terra in
ter nos ⁊ solē diametraliter iterponaꝯ: ecclipsis
gn̄atur. Sic etiā si terrenitaꝯ auiditate tenean
tur illoꝝ ⁊ multoꝝ hūanoꝝ mētes cupide eccli-
psanꝯ. Sz sicut stelle polū antarticū appzopin-
quātes ceteris sunt pfectiozes. Sic sacerdotes
eroycaꝝ vtutū cādoze nitētes apd oēs dn̄t esse
prefulgētiozes. B. Mirū inmodū igiꝯ apud
populares: est pterua dn̄oꝝ sacerdotū optēptio
iniqua. L. Tāti diui officij ignar⁹ si saperet illo
rum vestigia: benemerito seqreꝯ capite nudato
Bn̄oꝝ platoꝝ recta volūtate ē obſuāda prece
ptio: apdqz illos eximia dz eē honor exhibitō.

¶ Laplm. x. ¶ Corinthꝝ

QUam summo igitur honoze scolastici
apud p̄ceptozes dn̄t p̄fulgere: mgr̄oꝝ
beniuolētia sp ab oīb⁹ scolasticis est appetenda
Ut sic aiose doceāt: i eozū̄qꝫ auctozamētū accu

Cyrm

rate procedāt: vt ad pfectionē magisteriī vsq; p
ducāt. Et sic cū tales beniuoli in viros euaserit
doctos: arrogātie semp eliminata labe: ī lauda
biliū mltiplicitate moꝝ polleant. Suosq; sub//
ditos moneāt in primis: vt deo ꝛ sctis seruiant
Qui b' legales existāt: modūqꝫ docēdi erga pue
ros hēant. Ihocidē non paꝝ pfigui hꝫ: nā sicut
in oi qd̄ ē modū ponere pdest: sic absq; mō de//
perdit' oīne qd̄ est. Nichil em̄ amabili?: q̄ mo//
rū associatio bonoꝝ. Semp igit' adolescentib?
precipiāt: vt in oi laudabili virtute: atq; morū
venustate clareāt. Si aūt p receptores gradua//
ti existāt cū graduatis solū precise arguāt. Ihoīm
catenas: tūq; publica interarguēdū aufugiāt
spectacula. Et si quouismō dignis a viris: ꝛ p//
sertim graduatis: aliquid incongrui prosilierit
ppōtionem qꝫ: vt interdū fieri solet: quis nno
obseruarit: nullus tam inhertissima temeritate
vtatur: vt aliquis hoꝝum: ab eo redarguatur:
atqui hic sermo est verus: uandoqꝫ bonus dor//
mitat homerus. Simplex scolaris aūt vt alios

doceat non debet legere: nec cathedre doctorali pre esse. B. Id tamē plurimum est vtile: vt locis in aliq̄bus lecture solertib⁹ statuant̄: scolaribus nō solūm vt doceāt: sz vt iterlegēdū se assuefaciant ⁊ adiscant. nam discere si cupis doceas sic ipse doceris: studio nāqz tali tibi proficis acq̄s sodali. In facultate tamen ydonei honorabiliter vendicata licentia nō debet īpediri. L. Magister igitur ydoneus sit in docendo. nam plurimū prodest docētiū cordialis affectio. Q. Propterea idcirco est: vt hēat peritiā docendi: facūdiaz dicēdi: subtilitatem interpretādi: euergiam differendi. modumq̄z tradendi. Jubenteqz panormitano cathedralis ecclesia: vt sciētia preditus pauperes gratis doceat: de beneficio debz ydoneo prouidere magistro. Precipiente etiam clemētina precio docedi nō debent spūalia: nec illa que ad instar spiritualiū: vt docēdi licentia sunt similia. Ut omnes ergo tyrones fermētibus possint dogmatisari pro licentia docendi: vt perillustria precipiunt iura. Michil debet exigi

vel promitti ⁊ exactū debꝫ restitui. B. Vir illu
stris igitur si doctꝰ nō sit: bonū eruditorez hēat
vt demū sapiēs fiat. Naz ille sciam amat: q̄ ve//
re scie opa axacte cōfirmat. Nullus cibus dulci
or eē dz ori hūano: q̄ intellectui veritat̄ cogni//
tio. L. Illoz iuuenū reprobanda est vita: quo//
rū occupatio ē iniqua. B. Nil laudabilius iu//
uētute studiosa: nilqz vituperabilī? iuuētute in
herti: ⁊ stulta. L. Ex salomone sacra in biblia.
Dis stultitia in collo iuuenū est alligata. Pria
igit̄ clauis sapiētie ē amor doctiū. Scda vero
sollicitudo: iūcta tñ beniuolētia studētiū. Parū
qz ille possidet q̄ scia ⁊ v̄tute caret. B. Ad inef
fabilē sapiam nulla melior est via: q̄ hois vita
virtuosa. L. Pulcherrimū id dico accurate va//
care studio: quia mēs nostra nō diuitijs sed sa//
pientie ginnasio a cupiditatibus pōt esse libera
B. Reuera corinthe studiū sapiētie prebet pa//
bulū aie. L. Vasta in scientijs oībus est obscu//
ritas: in nostrisqz animis cretica infirmitas. B
Qui igitur sapiēs fieri cupit tollat delicta: qui

deū offēdit. L. Bocētisq; docti feruēt mutua cōcordia sit. B. Sicut officiū didascaloꝝ ē cor diutime docere: sic t bonoꝝ discipuloꝝ dociles se cōtinue prebere: scolastica iura venusta: egre gij rectores debent obseruare. Et frequenter ar tiū liberaliū principia in mediū debēt eructare. Mā volente philosophoꝝ prīcipe. Prīcipia sūt minia in quātitate: maxia vero in vtute. L. Ut aūt archiscolaris. artice neophitos doceat expe dit vt illoꝝ saltē aliquātulū cōpletione cognita Illosq; interdū humaniter in deffectib⁹ suppor tādo decēti cū idustria: vt docēdi modū putilē exquirat. B. Discipulū aūt pficere nō est ꝑsen taneū: neq; facile: si suū presumat flagiciose. in quoquā preceptorem redarguere. L. Sincera profecto cum beniuolentia: a discipulo suscipiē da estrabi doctrina. Ut iuuenum tenera subie/ cta semper comitata eusebia sint eucratica. tum q; illa eroicis in virtutibus decenter efficiantur ysoperimetra. B. Idq; plurimuz profecto ha beret vtilitatis. Ut illa que in ariopago inter

docēdū p̄cise erūpunt: vtilia modo ꝑcure pu
tili assidue: obꝺuādo calami stilo. Quia littera
manet: ⁊ vox audita perit: assidue essent com⁄
mendata. Ratio enim dat scientiam: sed aucto
ritas consolidat illam. Corinthus. Et si nubi⁄
la supervenīat fortuna: tum si suis vt ante quis
non sit potius delicijs. Tolleret iocūde omnia
fortune tela in animo vultu sereno. Viritus.
Cōuenit vulgus hostiles fortune ꝺapsiliter fer
re iniqꝫ. Et de futuris spes ad deum lata quo⁄
quomodo res secunde perpere enatēt semper sit
solida. Nam grata supervenīet forte: quē non
sperabitur hora. Quid aliud in medium tropo
logice celebriterqꝫ affert illa architetonica theo
logalis sententia. Qꝺ in paradiso terrestri erāt
quattuor fluuij irrigātes: phison: geon: tigris:
⁊ eufrates. B. Nil aliud p̄terea rōnalis aia:
q̄tuor v̄tutib⁹ cardialib⁹ accidue ꝺz eē irrigata

B. Quid igit inter hũanas occupationes de-
lectabilius q̃ scias lugubriter meditari: avicijs
subito distrahi. Artib⁹ t vtutib⁹ diserte illustra
ri: t circa ecclestia iugiter cõtẽplari. Tãetsi scola
riũ egregij rectores sententias graues atqz vm
bratiles interdũ iuuenib⁹ legãt. Exoro vt satis
familiari sermone ostẽdãt. Enigmata dilucidã
di enucleatione habita: lipide dissoluãt. Inter
dũ aliqua more athenieñsiũ noua: scolarib⁹ meri
to cupidis legant. Nã est q̃ cũctaz nouitas ca
rissima rerũ. Ut sic p̃ceptores apud oẽs bonita
te laudabiles insignibus polleãt virtutibus. A
paupibusqzpũcto caritatis stimulati benigne sco
lastica bravia atrtahant. Ne interdũ pauperes
scolastici: qd̃ valde est absurduz: propter ea sint
anathemasati renitẽtibusqz parẽtib⁹ discere de
sistant. Sicqz toto tp̃is euo tristicia cõtabescãt
Sed apud egenos pietate deliniti existimẽt do
nũ scie: a sup̃mo descendisse cardine. O q̃tũ cle
ricis: simul t magistris ẽ putile seuerini magno
notatu digna: tumqz aurea documenta semper

mẽti imprimere: certisq; tẽporibus eodem vo/
lente seuerino ẽ vtile hũano ingenio se honestis
parũper immissere spacijs. B. Semp eñ amat
gaudia: atq; ludrica inuẽtus placida. L. Sta/
tim sed subsannator iniquus: in te erit forte bal
ba de nare locutus. Illũq; pteruũ etiã igneo re
spicies sydere obliquo. B. Neq; d iniquo vnq;
curandũ est viro. Sicut a fisco sordibus pleno
exeunt nulla nisi vilia: sic a subiecto iniquo sepe
nũero erũpunt verba iniqua. Pati tñ licet raro
ludos tumq; iterdum: licet paꝫ stulticiã homi/
num: homini aliquando sit oportunũ. Quia
cum stollido stollidus: & cũ dulci dulcis vt agn⁹
Prudentiali tamen dittamine facile hõ resistit
stultie. Num loquax illepide cupidinibus ho/
nestum statuit natura modum. L. Profecto vi
cijs nemo sine nascitur: optimusq; ille est q̃ mi/
nimis vrgetur. B. Honestate igitur semper ob
seruata hominibus cum generosis honestis in
spacijs sua pmollire pñt interdũ hoies ingenia
Inquiẽte limpido sapiẽtie sophologio. Inter

humana studia interponēda sunt gaudia. Rō neqz alia oīs lud⁹ phibit⁹ ē euitād⁹. L. Ut q̄d taxillorz ludus tā ineptus: atqz execrabilis: sic fere oībus ē cōis Nūquid ō icōsubtiliveste purpurea xp̄i recordak̄. Num de reproborz iudeorum derisione memorak̄. A deo mēs multorus sit in illo prohibito ludo execatur. Ut tūc cristi redēptoris nr̄j pijssimi: q̄uis crudelissima tn̄ a nobis pie memorabilissima sanctissima passio ab eorz penitus obfuscato excidat animo.

¶ Lap̄m. xj. ¶ Birit⁹.

VErbi diuini q̄ erit deuotus obseruator a deo diliget̄ qui ¦incommutabilis oīm orbiū est rector. L. Perpetue gaudere dz q̄ nulla labe notak̄: ⁊ v̄tut̄ titulo fulget. B. Qui p̄petuovult viuere: deū q̄ ē in celis indesignenter dz timere. Hoc idē diui v̄bi enūciatores popularior vicior extirpatores magna digni apud oēs veneratione: hūane gēti habent predicare. L. Sed vbi nunc pauptas religiosa: nullis fortune bonis cupida. Ubi vbi multorum obser

nãda obediẽtia. Ut pplus credit illa euolare ce
pit ad celestia. B. Preciosa ẽ sacrꝝbi p̃dicatio
plurimũq; ihertissima illi? cõtẽptio. L. Uerbũ
libẽter audire diuinũ ẽ altez p̃destinationis si
gnum. Ipsaq; predestinatio ẽ preordiatio fa/
cta p volũtatẽ diuinã creature rõnalis ad gr̃az
z gl'iam. B. Sicut em̃ corp? humanum nõ põt
viuere sine terreno cibo: sic nec spũalis aĩma sine
dei v̊bo. In deiq; enarratõe nõ sufficiũt oẽs li/
gue. L. Atq; nõ p̃cepto: sz dino ꝓsilio vir deuo
tus caduca derelicturus bõa inherti notak amẽ
tia. B. Mũdanaria sapiẽtia apd deuz magna
stultia. nã q; deũ intime diligit: oia p ipso ꝓtem
nit. L. Iboĩs hoc i vno sita ẽ oĩs sapia: vt deuz
perfecte diligat: reuerenterq; colat.

¶ Laplm. xij. ¶ Biritus.

Sapientia hominis foris prodeat nuga
stoz iniquus: quãuis illam despiciat. Co
rinthus. Iberde rusticoꝝ nugatoꝝm verbu
la sunt magis elimĩanda: q̃ meretricũ blãdilo
q̃a sint effugienda. B. Quecũq; hoim facino/

ra ad virtutem cõsequendã: dãt obiecta: sed ille
solus fere numerandus volente adamanthino
poeta quẽ a tergo nulla pinxit siconia. L. Qui
malicijs delibutus fuerit: nõ nisi nugari aude//
bit. B. Animꝰ malicijs ibutus: nunq̃ facile ca
rebit iniquitatibus. L. Qui viro honestaꝫ ad//
ornato iũgiť: i oĩ loco splẽdide suscipiť: nulliqꝫ
bono ꝛ discreto dꝫ eẽ grata truffatorynio. B.
Uerũem tales hoies diserti atqꝫ alertes dente
acuto debẽt mordere plusq̃ gemino. L. Pro
terui gẽtiũ subsãnatores mũdano dãt seculo dẽ
tes vipereos: ꝓ iniquo semie natos: illoqꝫ odio
sum viciũ villicorꝫ negociũ tenet: ꝛ id idẽ sancta
rusticitas hꝫ. Hoc etem̃ est cauẽdũ: ne more nu
gatorio carpať alienũ: hic mos illepidus agene
rat dolorẽ intrinsecuꝫ: exquo interdũ euitandũ
psequiť latrociniũ. B. Hocpteruũ viciũ verep
cedit ex hoĩm iniqua cõtẽplatõne. L. Edepol
hac labe iniqua pplures sunt notandi. Neqꝫ q̃
rẽdũvñ ĩ linguas venerit hec sartago loquendi
Uiuiť ne hocpacto: vt nil nugari pudeat hoc

euo:multis indies restãtib⁹ miserijs cõcusso. B
intẽsiõi certe odio psequi dñt gẽtes hũoꝝ pro
teruos subsannatores:q̃ mauseres stabrosos:
Uili ꝛ illicito semine cõceptos. L. Ex hoc cõi
ꝛ miserovicio multoꝝ pctõꝝ cõtrahĩt origo:de
quib⁹ modicũ loquemur cõtextu verborum bre
uissimo.

¶ Laplin. xiij. ¶ Biritus

Quala indies hominum magis:atqꝫ ma
gis crescit supbia. L. Proh genus infe
lix celestib⁹ odiosum seueruꝫ:atqꝫ flagicioſum.
Inter alios manere superbi contẽpnunt aquili
coqꝫ volatu:ad lune cõcauuꝫ scandere non pñt
B. Supbia cadũt magna: premunt turgida.
Ergo tu quisquis ardue sublimaris effuga sup
ciliũ: frãgit de⁹ oẽ. L. Quãtũcũqꝫ supbus alijs
bonus existat:illũ tñ oibus odiosa supbia dam
pnat. B. Ex puulgata cristi sentẽtia scandunt
celsa hũiles:precipitant q̃ feroces. L. Nõ solũ
dirite rugiẽti leoni:verũetiã turgido supb⁹ silis
est pauoni:qui cũ suas criseas dilatat alas ve/

hemēter supbit. Pedes aūt ineptos cū respicit: supbiā tūc hūiliare icipit. Būcp cenose canit de lirū sonū aeri emittit: sicp vicinas auras poluit Sic ē elatus q̄ ortū inopē nō respicit: dūcp deū orat: psalmos atcp sydera tendit inaniter canit B. Equidē qui hirsutā supbiā nō dimittit: frustra ante cristi aram preces fundit.

¶ Eap'm. xiiij. ¶ Biritus.

¶ Eu quid de rabido sentiendū auaricie monstro. L. Heu dirite ceca hoīm auaricia: nulla est certe ratione frenata: ipsacp oīno hūanoz suo tenet corda vinculo. B. Ah corín the vbi illa etas preciosa: lexcp aurea in qua hominū bōa oīb⁹ erāt cōia. L. Certe hoc euo multum iniuste alieno vinitur brauio. B. Ut arbitror ipsa tā iniqua oīm tenet īperiū. Propterq̄ ipsam eternū q̄ditur premium. B. O effrenata cupiditas: hoīm prodiga. optāde pacis emula mater iniqua litiū: matertera iurgioz: tot cothidie hūanos inter fratres nubilosa generas litigia. L. Concordia extra mundi terminos nexu

indissolubili vtq; ipse vidi litigatur: multiq; sic ligatamviderunt Jdeo mi dirite: humanis exigentibus necessitatibus gentes humane iura q̃dam sibi constituerunt. Jdcirco obseruãda lex omnibus datur: atq; tenetur: vt sub iuris regula homo limitetur. B. Principum auaricia arma concutit crepitãcia. Utherinorum beniuolentia: ob illã iã nõ est repta: nec socer a suo tut? est genero. L. Jmmo qd̃ est longe deterius: natus ratione excecatus ante ordinatum vite periodum: patris vltimos expostulat annos. B. Utq; video hominũ colla sepe prolixo torquẽtur scripto: moreq; isto interdum viuitur ex rapto. Heu doleo quia pauperum pietas hac regione infima: tantis penalitatibus sic iacet oppressa. L. Atqui magnates qui oppima: tumq; pinguia vindicarunt beneficia: non tantum suorum: sed basilice bonorum: hanc cecam furientem fecerunt dispensatricem. B. Hem peri sic mediusfidius bona crucifixi tam ceca auiditate non debent custodiri: sed si quid vltra con-

sentandum habituz: honestūq; victum superfit
illud misericorditer pauperibus cristi debet elar
giri: sicq; frequens cothidiana: non manu vero
arcta placabilis helemosina mendicantibus: ce
terisq; egentibus est pie danda. ℒ. Juste ava/
rus amphitrici comparetur: que oēs beluas cō
tinet amplissimo limite ceptas. Sepe fluit ⁊ re
fluit: vitreosq; montes producit: necq; peccata
tenet littora: cornua q̄uis noua p̄beat cinthia
⁊ licet carinas det auro reffertas. Mercatoruz
frontes licet interdū faciat exilerare: licetq; ra/
ro facies humiles maiora vela petere. Tamen
in abisso tam profunda hominibus securitas ē
nulla. Magis insaciabilis: atq; dubia est vo/
luntas auaroruz inexpleta. Cui licz ad initium
succedant omnia: adhuc nulla videntur parta:
Biritus. Fere omnes precipitans auaricia in
eterna pellit incendia. Utq; prudentius inquit
omne hominum genus illa rapit. Corinthus.
Non est vllum violentius terrarum vicium:
quod tantis stragibus etatez mūdani inuoluat

populi:pluresq; vere ppter piuria:tūq; latroci//
nia dampnet gehenne. L. Recindatur ergo ab
oībus:tā dampnosum scelus. Alacriq; animo
bonis de suis pentes dū sua sint heredes:incer
tosnō spectādo ipis:viuētib⁹ caritatī ituitu dēt
pauperib⁹. B. Parentū certe rara post mortem
cupidis heredibus est cura. L. Etiā in agrico//
lis:tumq; in mācipijs:t seruis interdū rara fi//
delitas est repta. Veniet nēpe dies in qua dice
tur:fronte nulla fides. B. Heu quid de dāpna
bili hoīzvsura. que a summo bono execata mul
torum alligat corpora. L. Jāiam loca ipsa te//
net infima:et ad eterna dementes feneratores
precipitantur incēdia. B. Bū ergo viuit sillo//
gismo falsigrapho nullus etiā apprijs heredi//
b⁹ plura sepe pmittētib⁹ seducat. Manu igit
larga magisq; larga:ac si fieret ex cute nō pro//
pria:dei semper amore:pauperibus perseueran
ter bonis de proprijs detur elemosina. L. Qui
perperam agit in proprijs: nunq; comede aget
in alienis. B. Qui sibi semper est nequam: nul

li bonus erit vnq̃. L. Raro fertur aliquez mor
te improuisa spiritus exalasse: qui libenter ope
ra misericordie voluit exercere.

¶ Lap'm. xv. ¶ Biritus

HEtida atq; hircosa luxuria omiq; salu
ti inimica: num plures decepit. L. Ju
uenes atqz senes: illa obscena lubricitate trahit
B. Ut credo nullus nosci detestabilitatē illi⁊
us. Nichilqz deo gratum venere contamina⁊
tum. L. Scolaris bonus hanc fugiat: animo⁊
q; ex toto diuus sacerdos illam abhorreat. B.
Luxuria est bone fame prodiga: comesqz deli⁊
buta: oculis vaga: voce languida: delitijs pdi
ta multorũqz interitus est cã. L. Luxuria nẽpe
aiam interimit: famãq; cum corpe ledit. Quis
porco: nouoz fructuũ etiã auido: lubricũ luxu⁊
riosum similẽ nõ dixerit: seipsum porco purita
te carenti similimũ reddit: feces sordidas porc⁹
querit: in quibus se proluit: ad aliquid inquina
tum semper se imittit. Sic ⁊ lubricus voluptuo
sus primas segetes ymenis indecore cupit: stor

taqꝫ impudica querit: imũdas pellicuꝫ cloacas appetitu inextinguibili petit Et interdum pollice indigno thoꝛos in alienos: hoſtioꝛum limina infringendo furit. Certe venus gente ex tota petit tributa. Et vt paucis referam fere alligat oim ſtultiam: nulliqꝫ nodos impoſuit ipſa ſuos. B. Pereꝛiguũ ſibi bonũ cupit: q̃ theſaurũ caſtitatꝫ ſic amittit. L. Ut q̃d ꝓcubini magiſtꝛi adulteri ab illegali lubꝛicitate nolũt cohibeꝛi. B. Sacramẽtũ ꝓio ꝓimis datũ infringũt famam ꝓopellũt: aiam anathemate poluũt: in auernũqꝫ ꝺiciũt. L. Quiꝺ ecclẽſiaſtica excõica tio ſuccedit timoꝛi. B. Hũanoꝛ auriꝺ ĩ malicia obturatis ſubeſt admodũ paucis. Plura iniuſte retinẽtur: reſqꝫ per multe indies ꝺepꝛedãtur. Sic ꝙ multa maꝛie metuẽda audiunt anathemata. L. Heu nullus vt reoꝛ meminit: q̃ ttã excõmunicatio oboꝛrenda ſit. Auctoꝛitate eñ et non haſta pugnat ſancta mater eccleſia.

HUꝛientes ꝛ rapidã nullus in pectoꝛe ꝺiligat irã. L. Adeoꝛ

¶La. xvi. ¶B.

ſanguinis accenſus naturaliter ꝫ illa ſit magna
tñ ille ꝓditus eſt alercia q̃ illaꝫ oĩno dimittit:
Haud alia veſania: bona ꝓpter terrena ira/
cũdus repente mot⁹ certe ē notand⁹: vt gentiuꝫ
armoꝝ miſſa poſt terga frequẽs ſagitta: que in
ꝓlio rũpit populoꝝ agmina: iãiã vt rabiẽ ho
ſtiũ ceperũt videre: adire bellũ feſtinãt. Et iãqꝫ
riguerũt come: aĩoqꝫ reuocato arma miniſtrant
Sic ꝑfecto ꝓmo motu icõſulto iracũdus mo
uetur curſu inepto. Cuꝫ aũt in bello ĩpia cornn
rauco intonuit tuba: iãiam quies populi rupta
Enſibꝰ ſubito euaginat̃ alienos inuadũt di/
peos. Uirtuteq̃ nõ diſperſa: nec languida: ſed
multofortius vnita cuſpide armoꝝ impia ꝓ
pulſant aſpera tela. Enſeq̃ corruſco funereas
inter acies ſe ꝓmũt martis impaccati ſub ſpe
irrigatis vultibus ſe ponunt. Sicq̃ pededen/
tim corruũt: ſeqꝫ in cõflictu impio dedũt. Cũ/
q̃ vili metu dirriguere: teneros recẽti cruore: i/
maniter fedant vultus. Gelidoſqꝫ pauor alli/
gat artus: ſicq̃ patrie plebs ait: populuſqꝫ ige/

Cerem

mit. Heu bellone augurio fatati iniquo: nã pri
mi semotus sumus armorum: plagaq; ista: ve
xillis plena. oibus est via: que tantorꝝ est plena
dolorum. Similiter cum preliantes implicabi
lem sunt videntes martem. Non risus: sed mul
tos erumpunt in pectore questus. Cumq; pila
suis: viderit minãtia pilis: tũc ipsi omnino exi
stentes incerti: que tuta petant: et que metuen
da relinquant. Maximaq; ipsi concussi igna
uia dant fuge terga. B. O male concordes vi
tree: de bonis fortune a felicitate sic exempti: ni
miaq; cupidine ceci. L. Non posset anim⁹ tan
tarum'causam promere rerum. Num nostro in
quiente lucano. Fraterno primi maduerũt san
guine muri. Neq; vna in plaga malorum con
geries tantum est reperta. Sed vnde diliculo
exclarescit titan. Et nox vbi sua apte condit sy
dera. Utq; oppinor hominum scelus iniquum
abstringit cithicũ: glaciali frigore põthuz. B.
Ira igitur semper fugiatur: pacientia ab oib⁹
in aduersitatibus colatur. Omnis enim tribu

e

latio patienter toleratur: si cristi passio ad me//
moziam sepe recolatur. Heu multi sunt q ui dā//
pnosam ob iram humanis fratribus suam cohi
bent loquelam. L. Temperat sapiens in tempo
re motum: sed insipiens totum festinat funde//
re flatum. Locutionem igitur beni uolam sem//
per hēam⁹: pacis vinculo ligatam. Mollificat
em diram responsum mollius iram.

¶ Caplm. xvij. ¶ Biritus

Gulaq nullo hoc tempoze abstrigitur
freno. L. Null⁹ vt olim glāde famē det
honoze vult satiare. Exoptatq mūera iuxtavi
res quilibet bachica. Talisq est gulosus qualis
lupus vozatissimus: qui alpes exelsas: tumq
ymas circuit. Qui plerumq tantis non egens
pastibus: quātos insanis aggreditur mozsibus
Ab omnibus cum videtur vt animal odiosum
declamat: a molosisq depulsatur. Talis nem
pe ē gulosus: q̄ vt ligurire queat: nocte dieq p
loca arida ⁊ aquosa meat: arte vel fraude vt stol
lidis fortune bonis corpus luctuosum cum vo//

luerit repleat: in conuiſq3: vt bauoſus appare/
at. Et licet tot ſint illi eſte: quot in celo apparēt
ſtelle: phebe curſum agente. Adhuc ſexquipe/
dem ſolerter curat ſuperreplere vētrem. B. Gu
la immoderata ſalutis eſt nocumentum: intelle
ctus obſtaculum: fame imp2operium: anímeq3
ſepulchrum: nam et in multis pernitioſus eſt ſi
bi quiſq3 guloſus. L. Immoderatam ob gulu
ciaz homo nimis fatur: 7 ſepenumero eius vox
variatur. Ut ſubſtātia igitur nobilisque eſt ho
mo: a morbo tueatur gulucia conamine toto
omni etate fugiatur.

¶ Cap'm. xviij. ¶ Biritus.

LEgali animo proximi non amātur bo
na. L. Sic continua intentione iniqua
fere oim hoim corda ꝓtaminā' inuidia. Tātaſ
q3 flāmaſ ethna nō euomitat q̄t̄ moleſticijs q̄
inuidus eſt ſe onerat. B. ffons bonorum de⁹:
fōs malor ē ille diſcrimiator diui numis: iuid⁹
inimicus. Qui ſua inominioſa inuidia huma/
norus in terreſtri paradiſo perpetua procurauit

dampna. L. Inuidoꝝ ſtudia omne quod ſcri-
bimus aut dicimus reprehendendum putãt: et
interdum contra ſe conſcientia repugnante que
occulte legũt: publice lacerãt: intantũ vt clama
re compellar: ⁊ dicere vt eſt exaratum in prolo-
go eſdre. Bñe libera aiam meaz a labijs iniquis
et a lingua doloſa. B. Sicut de alio maledi-
cere eſt inuidie et inimicicie exordiũ: ſic de quoli
bet benedicere ẽ apud quẽlibet amicicie princi
pium. L. Qui nullum fauſtu temerario contẽ
neret: et de proximo benediceret: ſacrũ certe nu
men illuz diligeret. B. Enimuero vir ſingulis
placidus: vix deo erit odioſus. L. Non alia in
uidus notandus eſt dementia: q̃ accenſa can-
dela: que q̃uis alijs lumẽ prebeat: ſe tamẽ om-
nino cruciat. Sic ad amorem fraterni boni ra-
ro inuidus ſe adaptat. In aliorum aduerſitate
gaudio efficitur: ⁊ in illorum proſperitate alto
dolore proſternitur. B. Quid peius q̃ rogo
inuidie cruciari: quidq̃ inequabilius q̃ alteri⁹
felicitate moleſtari. Ad proterue loquendum

glosse licentia datur. Eroicaq; virtute homo frui diceret: qui d nullo male loqueret. L. Heu doleo nā sub isto fetulēto vicio interdū hoibus falsa iponūtur crimina: distrahit q; rutilans hominis fama. B. Certe id quod in legenda ē reperti aurea: hoc idē plurimum est annotatu dignum. Non nocent hoi verba aliena: quē propria non maculat conscientia. L. Igneaq; inuidia accepta: ira simul vocata apud exoticos: aboris cōfuntimis remotos: multi pteruitate notati telo inuidie scabrosorū nominū inepta vtūtur impositione. B. Profecto melius esset in regione natali ⁊ propria: q̄uis dicatur nullus pphēta in patria: interdum cum egestate viuere q̄ procul a patria odiosa audire nomina et regna tenere ditissima. Gens tñ egregia lingue iusta imponit frena. L. Nuz tu o boeti inquis vnus rerum pater est: vnus'est qui cuncta ministrat. B. Nullus hac in sententia titubat. Nū in illa aurea vniuersitate parisia libris greca phi losophis actica metallis crisea: hoc dictuz diuū

litteris aureis iuste fuit esculptū. Un⁹ de⁹: vna fides: un⁹ etern⁹ rex: vna ꝙ lex. B. Atqui aio hūili: hoc idē dictū ē etiā cōmēdatum i venusta ꝑuacij villa: sic merito nūcupato qm̄ oīb⁹ legali ter succurrere ē ꝑata. Estq; illa phebi regio altera: mero fecūda: fortis ꝑ illustri dño optiaq; foro: oīb⁹ māsueta vir⁹: nēoroſa racemis. Paupi⁹ b⁹ pia: situq; amēa Que cōrditie oīb⁹ subsidiū ꝑbet: dū mōꝑspa fortūa vultu placido illi fauet

AIsne cōrithe i hoīb⁹ pi ¶ Ca. xix. ¶ Agritiā fore reptā. c. vt q̄d iania pigritia hūanoꝝ igēioꝝ nouerca: tua sepe ī scolarib⁹ figȝ tēptoria ¶ Requiē o iuuēis torpidā amas: studijȝ laborēq; elimias. B. Atq̄ nulla certevalēt opera: si in oībus nō colaꝯ diligentia. L. Scolaris egregie sciaꝝ merito cupide optas ne ardue: in sciētijs dogmatisari: ⁊ pigritiam virtutis ⁊ scientie inimicam vis venerari. Asino ipsaq; merito potest ꝓparari. Uis ne aio tā segni belue assimilari: larga radiēteq; adhuc hora: vespere intras cubilia: inquisq; vt credo. Cras studebo:

Coeds

neqz a tuo hora matutina excussus es sompno
Bũqz tercia iã appolline cursum i zodiaco agẽ
te tãgitur linea. Juuenes iã solertes de cõtinuo
se offerũt ariopago: ãnosqz ineptos in cubili tre
mulo euagitas susurros: ais ne vt inquã. Dat
adhuc dormiã: qz vt reor: nõdũ sparget aurore
rubor. Hem quid in ludo agit litterario. qz so/
porate dormiui clothoy z lachesi gratias ago.
Statim credo orietꝫ appollo: astutis iuuenib⁹
simul itaqz negãtib⁹ atqz inq̃ẽtib⁹. Quo miser
ruis: q̃dqz garris. Nequã z ip̃i⁹ si tibi sis: cui bo
nus ers. Optasqz sic ad instar martiris egritudi
nẽ capiti: sicqz tuũ diuertas ꝓpositum: qz ꝓpter
accidens nõ licet destruere subiectũ. Sua nõdũ
aurora thessalie alpibus dedit lumia. L. Hem
miser quid tã in tuo elangues strato. Num diu
inlapidoso colonus stetit agro Magnaqz sub
ignotis extẽsa sunt rura colonis. Omneqz o/
uiũ pecus frondiflua est sub vlmo. Tunqz tur
bidus accius surgis. Uestẽ primo cãdidã que/
ris Uirqz zona te accingis: dipsosqz libros per

bibliothecam: vt taburlus propere queris: po//
stiq; semirupto: repēte blaphemia leso crucibo
lū te tenēte. Alioz togas atq; codices aereo li//
quore sic ōlibuis. Dia q̄ reper' icōcine sic euerti
Statimq; viuētib⁹ scolatic' sat' leuib⁹ a ml'ti ma
lediceris. Unus querit: ali⁹ euertit: ali⁹ retrouer
tit: ali⁹ colera vitrea pfusus pluteuz cedit. alius
circūspiciēs cachino inflato mādere gestit Acce
ptisqz tūc codicib⁹: vt fere insan⁹ irreptū limina
exis. Scolāq; adire incipis: talisq; demōstrar'
sicut equalētib⁹ aruis preda comin⁹ ab hoste i//
placabili visa in illā totā dū colligit iraz. Mox
vbi seipaz seue stimlauit vbere coāde. Uenētia
euolāte cursu tioze cōcitata: fera aufugit vena//
bula: sic piger strat' capillis vnguib⁹q; demoz//
sis ad ariopagū irreptico gressu ruis: teq; ipri//
mis foz ib⁹ sistis: eoloq; regnāte imobiles auri//
culas temere arrigis. Būq; itras: odiosis audi
tis sibulis viritim ab oīb⁹ salutaris. Nō alio cer
te: tūc pfusus es doloze: q̄ ap̄hitiota mane sū//
mo ppe diē sybale vocata: rusticaq; cupiditate

accepta ad foꝛ feſtino meatu ꝓgens: colloq; ceſpitãs onerato: lõgioꝛiq; ſtudio plano dimẽſionato: dõeſticaq; negocia cogitãs: paulatiꝫ nimphas ẽ appꝛopiquãs. Staticq; ſua iherti tarditate plurimũ dolꝫ: cũ carinã ĩ medio rodani trãſfectãtẽvidet: ſic piger le ctõibꝰ diu icepti ẽ dolẽs Lippiẽtibꝰq; adhuc oculis es ꝺtabeſcẽs. Uis ne cũ toꝛpido ſopoꝛe ad fructũ maturitatẽ vẽire et ĩ natali dõo tacito ſic frui occi o: ꝛ ĩdies o miſer curioſe epulari hoſomogario. Nõne cũvehemenți: ꝛ aioſa diligẽtia vindicatũ ẽ a iaſonevellus aureũ: qꝺ a ꝺꝛachone erat cuſtoditũ in inſula colcos: ſic nõ cum ſegni: ſed cuꝫferuida opera hẽturvirtuꝫ ꝛ ſcie honos. Et licet ſonolẽte d u tuas vitreũ mane íntrarit epederas: ſegeteſcq; rabida iamvꝛiat canicula. Adhuc in cubili ſtertis Rẽ populi an ne ſic tractare cupis Statim foꝛte qꝺ ineptius eſt ꝓphane loqueꝛ. A ſocio non ſegni iuſte redargueris: a teq; ſubito inſulſa dicitur oõo. Jteꝫ a docto notaris tyrũculo: coleraqꝫ vitrea inaniter infixa: leuitateqꝫ mẽtis ac

repta. Percussis codicib⁹ peierādo iperite:po
rumpis:i hec puniēda vba. E depol i brogeq̄s
mea nō soluā p norma. L. O stollide cur a di⸗
gno ꝓceptore:qua sup egregij pari siēses vtūc i
aula:disciplia nō mulctaris ad vnguē sensitiua
quareq̄s cōfestim vnū nō āplecteris scānū:t tibi
simulis:si i aliqua repiac vesania. B. Dignū est
vt q̄ silez cū alijs ducit vitā:silem cū alijs passia
tur disciplinā Scolaris q̄ sua rebellioē disciplinā
mgrālē refugit:vel dolose ꝺ illo cernicoseq̄s gar
rit ꝓteruitatē illi tractādo mtroz testio:nedum
ad scie apicē:sed neqz ad vtutis hereditatē vn⸗
q̄ puenit. Utqz video inherti occio q̄ sepe vo⸗
luerit adherere vix erit sine crimine. L. Nichil
ergo cari⁹ quo quis pōt mereri tpe:nichilq̄s in
eptius illi⁹ depditione. B. Tota ergo scolaris
egregie sit tibi cura:vt a te sp diligētia vigente
elimineč pigritia. Istoz ergo septē pctōz aiam
iterimētiū labes effugiac:vt ꝓpatū premiū nō
depdac. Uir em̄ bon⁹ iuste preces fundit:vt in
pctis āpli⁹ recidiuās nō sit.

Coodby

¶ Capsm. xx. ¶ Corinthus.

TRiplex gētiū stat⁹ nūero siq̄dē terna
rio ē similim⁹: q̄ volēte aristotele philo
sophoꝝ pricipe in libris de celo: ē ois tot⁹ ꝛ per
fectus Sctā ecclesiaꝑ alijs duob⁹ preces fundit
Ūnosa nobilitas stat⁹ duos armis ꝑtegit. Iu⁄
ste aūt gēs laborioſa oēs nutrit. B. Nobilitas
hois vera i cōtēptione populariorꝝ viciorꝝ ē rep
ta. Que ꝓpter vtutū excellētiā. Tūq; ꝓpt illu⁄
strū pricipū aurea scemata: nō parū ē decorata
Inhertis ai nōq; nobilis est vere: illa que cōtra
dittamem rōnis moris ꝛ vtuti sunt ausu tempera
rio facere. Dictū vo cōe hoc idē magis in veri⁄
tate solidat. Nobilitas est virtus sola q̄ aīm̄ū
morib⁹ ornat. Si tñ illa iuste sibi velit oēs subi
cere: congruit illius honori: vt se prius subiciat
rōni. Multas ꝛ eñ natiōes barbaras sic subie
cerit: si rō illā rexerit. Cū aūt iustū ab ipsa gētiū
prosapia bellū est initū in gētiūq; cōflictu: stra⁄
ges plurima hoim ē visa facie semp atroci ꝛ ere
cta vibra arma victoriosissimi francorum regis

sup illustrussimi atq; cristianissimi ererna nobili
tas aureis scematib⁹: tūq; diuis decorata: sp iu
ste iusta ordinat prelia. Dioq; forti: nūq̄ vero
ceruice hūili dño⁹ generositas vult preliari. L.
Profecto mi dirite: bonū esset gēti atq; supmo
dūvtile armis sine ipijs si posset breuia trāsquil
la agere occia: ordine nāq; suo sydera celestia in
celo stellato voluūtur inconcussa.

¶Lapīm. xxj. ¶Biritus.

QUanta autem calūpnia: nunc sit in re/
publica: ⁊ gente hūana: q̄ta rerūvarie
tas iniq̄: pauperū q̄ta īmerita suspiria. Quāti
hoīes mali: q̄ti rerū exitus incerti. Quid vani
tatis: quid insidia⁹: quid multarū atrociū iniu
riarum. quid merita⁹ hoīm miseriarum: quid
multo⁹ ingratitudinis: quid abiciende nuge
quid cupiditatis et arrogantie. Quid detra/
ctionis fame: quanteq; miserabiles hominum
sint voluntates mi corinthe demōstratione tua
nosco vera. Dolore q; magno affici⁹: si tātarū
iniquarum miseria⁹ sim amplius insequuto⁹

Ceeee

L. Errant in vicijs docti: pariter ⁊ indocti: sed neqz subticebo ita: quoniam doctorũz hominũ maior est culpa. Sed heu qui ꝺ innominiosa fere apꝺ omnes blasphemia: quẽ nec admonitu: exẽplo: nec sermõe hoies multi nolunt deserere B. Nulliqz dubiũ: quin ex hoc tãto scelere celestibus odioso: multiplici repleamur iprospitate Sua tuba preconisans ꝓpheta. Vir multũ iurãs in terra replebit iniquitate: ⁊ ab eius domo nõ recedet plaga. L. Tumqz scelus execrabile a diuia prohibetur iusticia. B. Nichil profecto prestabilius q̃ plane intelligere nos ad iusticiam esse natos: ideo deus vult oẽs homines esse iustos. A blasphemia igit mortales omnes se cohibeãt. Nã nõ min⁹ peccãt q̃ xp̃m blasphemãt regnãtẽ i celis: q̃ q̃ eũ crucifixerũt viuẽtẽ i terr̃.

Lapl'm. xxij. Diritus

Hec aũt mundanaria: deceptoria q̃z vita labor ẽ arca: tribulationũ oim palestra Error insula: stella maloz: orbis dolorum: vallis spinosa: pratum plenuz serpentibus: floręs

ꝛ ſterilis ortus: fōs auraꝝ. fluui⁹ lachrimaꝝ: q̄
es anxia: ſecuritas incōſulta: ſpes vana: ficta fa
bula. doloꝝ iſula. palus limoſa: falſa letitia: ſo
licitudo cōtinua: ſanitas egra. deſertū horribi//
le: genus vicioꝝ mirabile: celeſtib⁹ odioſa man
ſio: feraꝝ habitatio: oīzq̄ maloꝝ regio. ℒ. Eſt.
eīn hō res fragilis: ꝛ duras tpe paruo: ꝛ flori ſi
milis: qui creſcit in aruo. ℬ. Hominū turba in
diuerſa ſcinditur ſtudia. Vel eſt fraudulentia
vel fomite reruꝫ inordinato: liuoreq̄ plena. ℒ.
Vnde ergo venerimus debem⁹ erubeſcere: vbi
ſum⁹ igemiſcere: ꝛ quo ibim⁹ ꝓtremiſcere. Qui
ſibet hō in mundū nudus venit: anxius manet
dubiuſq̄ recedit. Quāobrē ꝛ hec facinora ſunt
oia vitanda: ꝛ caducaꝝ rerū cupiditas ē fugiē
da. ℬ. Nichil eīn eſt tā parui: tāq̄ anguſti ani
mi: q̄ mūdanis diuitijs precipitari. Sed ꝑfe//
cto tales nos oportet eſſe in itroitu padiſi: qua
les decuit eſſe in regeneratōne baptiſmi. ℒ. Hō
igitur ſemp dz eſſe iuſtus: cunctis benign⁹: nun
q̄ elatus: ad iram tardus: ad miſerandum pro

nus: verax atq3 fidelis. virtutibus īsignis: bo//
nitate laudabilis. In aduersis firmus: in pspe//
ris humilis 7 cautus. Oriente sole ab eo consi//
liū est cogitandū: occidente vero cōuiuiū faciē
dum. Agat sic alienū: vt sic prop2iuz nō obliui-
scat negociū. Ortis e m̄ nostris p2ius irrigatis
alios postea irrigare tenemur. B. Quid xp̄i iu
go suauius: quid onere leuius: q̄ omnes amare
a peccatis se abstinere: eterna seq̄: mortalib⁹ nō
capi: 7 nolle alijs facere: quod non vis pati. L.
Mirū est quomodo hoīm oculi: a ploratu va//
lent cessare: tantā in oībus videntes vesaniam.
B. Et licet ad liberalitatez exercēdam ex ethi//
calibus documēt̄: op⁹ sit fortune bonis. Mēs
tī nostra oīno nō 03 illis esse dedita. L. Tātas
em̄ diuitias nō licet habere: sed potius: calca re:
cum defunctum leues non concomitent̄ opes
habetur namq3 dissentio ob diuitias in mūdo
B. Melius est cuz petro paupere in monte cō
tēplari: q̄ in menalo cuz diuite malo cruciari.

Caplm. xxiij. Biritus

Vos igitur humanos peniteat: si sum/
mi redẽptoris vestra corda exitet reue/
rẽtia: sequi voluisse tãta facinora perditione ne
phãda. L. Quia ionathas penituit sobria ieiu
nia: sumpto conuiolasse fauo. Et quia perfecte
sua de trãgressione doluit secures patrias: sentẽ
cia regis seua non tinxit. B. Hoc igit verbum
profunda cũ cõtritione ab hoĩb⁹ dictũ est etiã
angelis gratum peccauit: per quod clementissi/
ma dei misericordia aperit ianuas paradisi. L.
Caueamus igit ne decipiamur hoc euo hac in
lege gratie diuitias copia. Sicut lex ãtiqua ait
que in sanguine aialiũ sint decepta. Hircoꝝ san
guis me decepit velud anguis. Heu sum cecata
et a regno dei sepata Ipsaq; noua lex dirite q̃d
ait. B. Sanguine cristi dotata sum iure voca/
ta. Ad celum scandet qui michi sua scelera pan
det. L. Diua pax celos mouet: summeq; dista
tia tenet. Pax summa laborum: mũdani exacti
belli preciũ. Nunc̃ lesa gemit: cunctaq; offen/
sacula remittit. Si quis munus ad aram offer/

re cupiat in primis pacē offerat. B. Item etiam heriliter abdico: pacemqz predico. E. Lis ergo solū habeatur cum vicijs: optāda pax vero indesignenter cum amicis. B. Nil dissociabile firmum fertur esse. Pace cūcta lucent syderа: oiaqz solidantur terrea: veterē seruāt stelleqz pacem. nec phebus algi dum phebes impedit axem. Mineruam optato vltimate loqui volo: pacez omnibus opto. Milqz profecto vt video placitum sine pace deo.

¶ Caplm. xxmj. ¶ Minerua.

NOstra circa finem potissime debet esse consideratio: inquiente theologo. Bene se sollicitat in bono opere: qui semper cogitat de extremo fine. Qui finem bonum contēnit totum bonū destruit: nichilqz pficit. Bonū finem optare non est modicum. quia bonus rei finis est quid optimum. Frustra bene mori est desiderare: nisi bñ viuat in orbe. Quare nichil meli⁹ q̄ cordi time deo seruire: iuste viuere: alteq̄z nō ledere: z equali fronte vtrāqz fortunā pro

f

ſpiſcere. Nā qui vacuus mūdanis ꝓturbationi
b⁹ elaberet: hic felix atq; beat⁹ ab oīb⁹ diceret
ſ; añ obitū beat⁹ nemo. Quid eñ orbis caſuri
ſine hīto tribili⁹ gñali hūanoꝝ iudicio. Quid ī
certi⁹ morte pōt exiſtiari. Mille igī mōs leti:
mors vna dz ſtare tiori Quid ei eterna itolera
bili⁹ gehēna. Quid vo p̄deſtiat; p̄pata ꝺlecta
bili⁹ celeſti glia. Bei regnāt; certe iudiciū gñale
tremula mēte ī ioraphatvalle oportebit cernere
Nā q; vēit mūdū ſaluare: ī magna ſimplicitate
vēturus ē oēs iudicare. cū totali ptāte dāpnare
ꝛ premiare redēptos in caritate. Ante tñ iſtum
aduentū: vt atteſtatur ſcriptura ſpectam⁹ anti/
criſtū: prauū in ſua natura: q; ſeducet hūc mūdū
nequā ī preſſura. Scdm aūt ſacre pagie docto/
res ille ſeminabit errores: ſubuertetq; pctōres
ſimpliciores falſa p ſigna. pq; ſua enitet ſanctō
res decipe dāpna. Mortui reſſuſcitabūt: ſonū
tube audiētes: tunc mali amare flebunt: ꝛ boni
erūt gaudētes: beati q; tūc ridebūt: maledicti;
flētes. Oēs aūt erūt ꝙuocati: pape p̄incipes ꝛ

Coly

plati nulli erũt spectati: quin sint ibi iudicati: ⁊ iuxta facta pmiati. Null⁹ poterit appellare: ne qz iustas cãs dare. Et si quis quicq̃ velit alle/ gare soluere vl' replicare: prorsus obmutescet ex plicare Nõ obstabũt argumẽta: iura: nec predi camẽta. nil pficiẽt vnguenta malis: certe nulla erũt blãdimẽta: mitigãtia tormẽta. Si nõ vis ergo timere dei iudicia: sp sincere cothidie oran do. bñdictã dei mrem cordintie pcãdor ⁊ a pctis cessãdo: fidẽ xpi manifesta. hũiliter ptestando Ut cũ fiet dei iudiciũ nõ optata pmia pdas: lo ca infima tenẽdo. Herbipotẽs neqz man⁹ circe dei sñam poterit pmutare: null⁹ qz illazplõgare Orphei neqz pficiet cithara: cui⁹ armõia: ⁊ sil/ uas poetice tipulit currere: tumqz labẽtia coegit stare flumia. Sic necvictor minothauri: these⁹ acar⁹: nec hercules ĩ plijs aiosissim⁹: garrul⁹: ne qz dau⁹ sic nec phedra: nec pmẽo seru⁹ hic nulla iãis fabl'a: nec marõi saudita latia musa neqz d dal⁹ vnitj findt aera pẽis: neqz spectati dõphõrj gaudbit oscl'o morosa phil': ferox neqerit iuno

que ꝙ deputauit argo. Questionū crathonis ꝓfecto hic nō erit enodatio. Trahisse ēsis herpa lice prōpt⁹ ꝓderit neqꝫ cursus: sic nec hecube re gine: nec sarpedonis eiulat⁹. Lassabūt ciclopes ioui famulantes: tacebūtqꝫ maloꝝ phallanges Nil tunc karoli mangni imperij celsitudo: nil andromache pulchritudo: nil hectoris valitu/ do. Nullūsqꝫ momēti oloquēs cicero. Sic nec sansonis: neqꝫ vlisis ipaccati fortitudo. Ultra cōdignū licet deus premia tribuat: citraqꝫ cōdi gnum puniat: misericors quāuis etiā oīm⁹ exi stat. Null⁹ tñ credat ꝙ vnq̄ iusticie gladio ca/ reat. Nunc q̄uis plurimū deceptoria: nulli⁹ tñ valor/ erūt tūc nūmismata Erūtqꝫ fere oēs iudi ciū circūadherentes. Sicut precipites columbe atra tp̄is imtēperie simul ꝺdēpse. Cū tenēt oia in aruis silentia: in illisqꝫ nullus tūc sonorus a/ uiū cant⁹. Ferax potius oīm languidus plāct⁹ Sic prestitoꝝ grauiū tūc multiplex erit eiulat⁹ Tūc nullus dilatōis termin⁹ a iudicioqꝫ nullus erit elapsus: sic neq̄ vll⁹ tūc delictoꝝ aduocat⁹

Dim igitur prauitate derelicta: huiusq3 clari li
bri etiã approbati iuuenibus beniuolis habita
clarissima doctrina: stilo leuissimo ab eoꝝ mini
mo seruulo de prato hũilit er ipsis exhibita: q̃bꝰ
cordintime collibere sepe optaui Dec duo mẽti
sc3: ibi: vbi: opto teneri Dviator idcirco miner
ue consilio: semp ploza: semp benefac: semp dei
sctõs ꝛ sctãs ora: et sine moza deũ pie roga. Sã
ctãq3 virginẽ cordintime exora. Ut in luce no/
uissima nulla nobis obstẽt facinora. Dẽs ergo
in melius emẽdemur: iniustã vitã corrigẽdo: et
semp i bono conemur: dei precepta sꝑ benigne
custodiẽdo: vt cũ sctis i celo oẽs collocemur em
pireo: sũmũ bonũ vidẽdo Quisquis igit sũmũ
bonũ voluerit hẽre: nõ terrã: sz celuz dz aspicere
Nõ hoiem sequi: sed deũ diligere: nõ huic vite
actiue operã dare: sed eterne. Ad beatitudinez
nullus puenit: nisi ante pctis oibus nudatꝰ sit.
Beatitudo vero est ipsa imutabilis diuinitas.
Et sic diuinitatis adeptõe manifestum est ho/
mines beatos esse. Qui igit dei precepta finez

vsqz iuste voluerit obseruare eterna fruct̄ btitu
dine Qui aūt ad btītudinē eternā puenire op//
tat oīm rez ābicioſitatē: totāqz animi prauita//
te oīno dimittat. Hāc igit̄ rutilātē q̄ poterit ap
prehēdere lucē: candidos negabit phebi radi//
os. Meli⁹ est quā amaritudinē hic ſubſtiere: et
poſtea ad eternā btītudinē puenire: q̄ hic hēre
falſum gaudiū: z illic ſuſcipe ſine fine ſuppliciū
Mortalis igit̄ hō: vt bonū z laudabilē finē cō
ſequat̄ z hēat: caputqz ſuū alio in ſeculo rutilās
z clara cingat corona. Intemerate v̄gini cordi
time ſeruiat. Ipſa virgo bñdicta eſt ſole amicta
Sub pedibus eius luna: z in capite eius duo//
decim ſtellarū corona. Ipſa em̄ virgo pijſſima
eſt dom⁹ regalis criſti: cui licet alijs per partes
tamē illi per totū ſumma fuit data gr̄a. Omēs
em̄ hoīm lingue laudibus cōdignis: tumqz mi
rificis illam nō poſſent extollere. Benedictiſſi//
ma virgo ſinū vniuerſis aperuit vere: vt oēs ac
cipiant de ei⁹ plenitudine. Captiuus redēptio
nē: eger cōſolationē. pctōr veniaz: iuſtus gr̄am

angelus leticiã. filiꝰ ꝺei carnis ſubſtãtiã: ꝛ tota trinitas gloꝛiam. Anima igiꝯ noſtra inſignita ꝺei facie ſit ꝺotata fiꝺe et caritate. Ipſa eñ eſt pꝛecioſioꝛ coꝛpeꝛ oĩm poſſeſſione. Mens igiꝯ noſtra aſſiꝺue ſit bona: ꝺeliꝺeratio enixe matu ra: et ratio apuꝺ ꝺeum iꝛꝛefragabiliteꝛ ꝛecta. Qua ſemper ꝯabita benediꝯte viꝛginis maꝛie pꝛecibus oĩm imperatꝛicis ãgeloꝝ oĩbus miſe/ ricoꝛꝺiteꝛ eteꝛna ꝺonantuꝛ paꝛaꝺiſi gauꝺia.

¶ Hec loquẽꝺi facetia nobili fꝛanciſco ꝺe cauallione legata. A multꝭ pfecto ꝺoctoꝛibus appꝛobata a mgꝛo Bo/ neto ꝺe pꝛato: pariſius gꝛaꝺuato incli te ville Pꝛiuaciꝭ fuit cõfecta. Sub cuꝛ ꝛiculo anni ꝺñi milleſimi quaꝺꝛingen/ teſimi nonogeſimi ſexti. In venuſto abolene oppiꝺo: penes inſignem baſi licaꝫ noſtꝛe ꝺomine ꝺe planis: ꝛ in eꝺi bus nobili ꝫ ſaꝫi: ad ꝺei ꝺonoꝛem fuit teꝛminata.

BIBLIOTHEQUE SAINTE GENEVIEVE

BIBLIOTHÈQUE SAINTE GENEVIÈVE

946